

BEZPEČNOSTNÁ SMERNICA

RIADIACI DOKUMENT SLOVENSKEJ LUKOSTRELECKEJ ASOCIÁCIE 3D			Dostupnosť: Interný dokument Hierarchická úroveň: 2/3
Verzia	Spracoval	Dátum vydania	Zmeny
1.0	Peter Vilim	15. 1. 2016	Prvé schválené znenie
2.0	Dušan Franců	5. 3. 2020	Druhé schválené znenie

Obsah

1. Účel dokumentu	3
2. Vysvetlenie pojmov.....	3
3. Prehľad právnych noriem s dopadom na 3D lukostreľbu.....	3
4. Zodpovednosť za bezpečnosť pri výkone lukostreleckého športu v pôsobnosti SLA 3D	4
4.1. Zodpovednosť SLA3D.....	4
4.2. Zodpovednosť osôb	4
5. Bezpečnostné zásady stavby tratí súťaží a cvičných strelníc	5
5.1. Súťažná trať	5
5.2. Tréningová strelnica	5
6. Bezpečnostné opatrenia pri lukostreleckých podujatiach	5
6.1. Spoločné ustanovenia pre správanie sa účastníkov lukostreleckých podujatí.....	5
6.2. Pohyb osôb v priestore súťaže.....	6
6.3. Bezpečnostné poučenie pred súťažou	6
6.4. Bezpečnostné opatrenia na cvičnej (tréningovej) strelnici	7
7. Bezpečnosť pri výkone lukostreľby.....	7
8. Kontrola dodržiavania bezpečnostnej smernice.....	9
9. Hlásenie mimoriadnych udalostí	9
10. Sankcie	9
11. Schválenie.....	10

1. Účel dokumentu

Účelom bezpečnostnej smernice je stanovenie a verejné deklarovanie

1. noriem bezpečného správania sa, povinností a rozsahu zodpovednosti lukostrelcov pri výkone lukostreleckého športu, vedúcich klubov, trénerov a organizátorov lukostreleckých podujatí, akými sú najmä súťaže a sústredenia športovcov.
2. noriem bezpečného vybavenia strelníc, na ktorých sa vykonáva lukostreľba, najmä tratí súťaží v 3D lukostreľbe a cvičných strelníc.

Táto smernica je záväzná

1. pre všetkých členov Slovenskej lukostreleckej asociácie 3D (SLA 3D) vystupujúcich ako lukostrelcov, organizátorov, funkcionárov, inštruktorov, alebo trénerov.
2. pre všetkých organizátorov aj účastníkov lukostreleckých podujatí organizovaných SLA 3D a jej členskými klubmi. Toto sa vzťahuje zvlášť na všetkých členov organizačných štábov súťaží.

Potvrdenie zoznánania sa s touto smernicou a záväzok jej dodržiavania je podmienkou obdržania licencie lukostrelca SLA3D.

2. Vysvetlenie pojmov

Organizátor – osoba alebo spoločnosť (spravidla občianske združenie), typicky lukostrelecký klub organizujúci súťaž na základe poverenia SLA 3D, alebo z vlastnej iniciatívy. Organizátora reprezentuje štatutár (predseda občianskeho združenia).

Účastník súťaže – každá osoba pohybujúca sa v priestore, kde sa koná lukostrelecká súťaž. Je povinný dodržiavať súťažný poriadok, bezpečnostnú smernicu a pokyny organizátora. Typicky sú to súťažiaci, rozhodcovia, usporiadatelia, prihlásený doprovod detských súťažiacich, ohlásené návštevy a akreditovaní zástupcovia médií.

Priestor súťaže je vyznačená oblasť, v ktorej prebieha streľba v čase konania súťaže. Zahŕňa trať súťaže a cvičnú strelnicu.

3. Prehľad právnych noriem s dopadom na 3D lukostreľbu

Zákon č. 190/20013 Z. Z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 757/2004 Z. z., 132/2005 Z. z., 529/2005 Z. z., 330/2007 Z. z., 342/2007 Z. z., 445/2008 Z. z., 382/2009 Z. z., 440/2009 Z. z., 92/2010 Z. z., 128/2011 Z. z., 8/2013 Z. z., 120/2015 Z.z.)

Zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 72/2012 Z. z. a zákona č. 115/2013 Z. z.

[Zákon č. 1/2014 Z. z.](#) o organizovaní verejných športových podujatí

4. Zodpovednosť za bezpečnosť pri výkone lukostreleckého športu v pôsobnosti SLA 3D

4.1. Zodpovednosť SLA3D

Slovenská lukostrelecká asociácia 3D ako občianske združenie podporuje výkon lukostreleckého športu najmä koordinačne a metodicky.

SLA 3D sama neorganizuje športové podujatia, ale deleguje ich organizovanie na organizátorov (obvykle členské kluby SLA3D), pričom ich zaväzuje dodržaním právnych noriem a tejto bezpečnostnej smernice.

SLA 3D nenesie zodpovednosť za ujmy, ktoré vzniknú ľubovoľným osobám pri výkone lukostreľby počas podujatí, organizovaných v jej pôsobnosti poverenými organizátormi.

4.2. Zodpovednosť osôb

Za bezpečnosť pri výkone lukostreleckého športu nesú zúčastnené osoby zodpovednosť v nasledujúcom rozsahu:

Lukostrelec v zmysle právnych noriem nesie plnú zodpovednosť za používanie luku ako náťahovej zbrane bezpečným spôsobom tak, aby nespôsobil smrť alebo ujmu na zdraví inej osobe, ani škodu na majetku. Táto zodpovednosť je primárna a nadradená zodpovednostiam ostatných osôb podieľajúcich sa na výkone lukostreleckého športu. Za konanie lukostrelcov mladších ako 18 rokov nesie zodpovednosť jeho zákonný zástupca.

Štatutár organizátora (predseda občianskeho združenia, riaditeľ firmy a pod.) športového podujatia nesie zodpovednosť za splnenie všetkých administratívnych povinností a organizačné, materiálne a technické zabezpečenie všetkých opatrení v záujme bezpečnosti pri výkone lukostreľby v súlade s právnymi normami a touto smernicou.

Riaditeľ súťaže vykonáva svoju funkciu na základe písomného poverenia organizátorom. Nesie zodpovednosť za realizáciu všetkých bezpečnostných opatrení v záujme bezpečnosti pri výkone lukostreľby v súlade s právnymi normami a touto smernicou. Ide najmä o bezpečnosť trate súťaže, cvičnej strelnice a zhromaždišťa súťažiacich, dohľadu nad ním a organizačného zabezpečenia poučenia a pohybu účastníkov súťaže na trati súťaže.

Riaditeľ súťaže má právo zakázať ľubovoľnej osobe vstup do priestoru súťaže, alebo odtiaľ vykázať osobu, ktorá ohrozila, alebo ohrozuje bezpečnosť osôb.

Riaditeľ súťaže spolu s ním poverenou osobou (spravidla hlavný rozhodca, alebo zdravotník) má právo vykonať kontrolu prítomnosti alkoholu, omamných a psychotropných látok u ľubovoľného účastníka súťaže.

Tréner je osoba, písomne poverená organizátorom vedením tréningového podujatia (tréningu, sústredenia a pod.). Nesie zodpovednosť za kompletnú realizáciu a dodržiavanie všetkých bezpečnostných opatrení v zmysle tejto smernice.

5. Bezpečnostné zásady stavby tratí súťaží a cvičných strelníc

Priestor súťaže je vyznačená oblasť, v ktorej prebieha strelba v čase konania súťaže. Nikde inde nie je povolená strelba, ani náťah luku či kuše so založeným šípom.

Priestor súťaže zahŕňa nasledovné priestory:

5.1. Súťažná trať

Súťažná trať je vyznačená jednosmerná trasa, na ktorej sa nachádzajú stanovišťa s terčami a kolíkmi označujúcimi strelecké pozície pre jednotlivé kategórie.

Celá oblasť, ktorou je vedená trať súťaže a ktorá zahŕňa aj zóny možného dopadu šíпов, musí byť viditeľne označená výstražnými tabuľkami s textom: „NEVSTUPUJTE! Lukostrelecká súťaž! Nebezpečenstvo úrazu!“. Toto upozornenie musí byť umiestnené na každej ceste, ktorá vedie do oblasti, vrátane lesných a poľných ciest, a súčasne tak, aby na každom mieste hranice priestoru bola aspoň jedna výstražná tabuľka viditeľná.

Rozmiestnenie terčov a kolíkov na trati musí vylúčiť možnosť zásahu šípom vystreleným od príslušného kolíka smerom na terč, osoby pohybujúcej sa na trati súťaže, vrátane oblastí možného dopadu šíпов, ktoré nezasiahli terč (aby sa predišlo zásahu strelcov, ktorí zbierajú šípy za terčom).

V maximálnej miere je potrebné pri stavbe trate využívať prirodzené prekážky za terčami na zamedzenie letu šíпов ďaleko za terč. Ide najmä o protisvahy, kopy, jamy, dolinky a pod. Na rovine je potrebné buď inštalovať za terč záchytnú sieť, alebo umiestniť terč tak, aby zóna možného dopadu šíпов bola voľná a plne kontrolovateľná – pole, lúka a pod.

5.2. Tréningová strelnica

Tréningová strelnica je strelnica určená pre streleckú rozcvičku súťažiacich pred začatím súťaže. Umiestnená je spravidla v blízkosti zhromaždišťa súťažiacich.

Tréningová strelnica musí mať viditeľne vyznačenú streleckú čiaru a viditeľne označený priestor možného dopadu šíпов. Vstup do tohto priestoru z boku alebo zozadu musí byť buď znemožnený mechanickou zábranou, alebo viditeľne označený tabuľkami s textom: „POZOR STRELNICA! NEVSTUPUJTE! Nebezpečenstvo zásahu!“

Terče na tréningovej strelnici sú rozostavené tak, aby sa na ne strieľalo zo streleckej čiary jedným smerom.

Počas prevádzky tréningovej strelnice musí činnosť na nej riadiť veliteľ cvičnej strelnice menovaný organizátorom.

6. Bezpečnostné opatrenia pri lukostreleckých podujatiach

6.1. Spoločné ustanovenia pre správanie sa účastníkov lukostreleckých podujatí

Počas lukostreleckých podujatí je všetkým účastníkom zakázané požívanie alkoholických nápojov, omamných a psychotropných látok a vstupovať na trať súťaže, na cvičnú strelnicu, či iných tréningových priestorov (v rámci športových sústredují) pod ich vplyvom.

V priestore súťaže je zakázané fajčenie s výnimkou organizátorom vyhradených miest na fajčenie. Organizátor je povinný zabezpečiť minimálne jedno vyhradené miesto pre fajčenie, spravidla v blízkosti zhromaždišťa súťažiacich. Odporúča sa však vyhradiť dve až tri miesta pre fajčenie približne rovnomerne rozmiestnené na trati v čakacích zónach niektorých stanovíšť. Tieto miesta musia byť vybavené buď pevne umiestnenými popolníkmi z nehorľavého materiálu (stačia plechovice), alebo kovovými vedrami s vodou.

Osoby oblečené v maskovacom oblečení môžu vstúpiť na trať súťaže iba ak majú na oblečení aj viditeľné reflexné prvky.

6.2. Pohyb osôb v priestore súťaže

V priestore súťaže sa môžu pohybovať

1. Organizátori a rozhodcovia – samostatne. Musia byť viditeľne označení.
2. Súťažiaci starší ako 18 rokov – na strelnici samostatne, na trati súťaže v skupine.
3. Súťažiaci starší ako 12 rokov a mladší ako 18 rokov – na cvičnej strelnici samostatne, na trati súťaže pod dohľadom vedúceho skupiny.
4. Súťažiaci vo veku do 12 rokov – iba so sprevádzajúcou osobou staršou ako 18 rokov (sprevádzajúci môže byť súťažiaci).
5. Sprievod – dospelá osoba sprevádzajúca súťažiaceho mladšieho ako 12 rokov. Môže sa pohybovať samostatne na cvičnej strelnici. Na trati súťaže sa správa podľa pokynov vedúceho skupiny. Sprevádzajúca osoba sa musí zúčastniť otvorenia súťaže a vypočuť si bezpečnostné poučenie.
6. Akreditované osoby – novinári, návštevy, kontrolné orgány – v sprievode poučeného organizátora.

6.3. Bezpečnostné poučenie pred súťažou

Všetky osoby patriace do organizačného štábu sa musia preukázateľne zoznámiť s touto smernicou.

Organizátor súťaže je povinný vykonať počas otvorenia súťaže základné bezpečnostné poučenie všetkých účastníkov súťaže. Všetci účastníci súťaže sú povinní sa tohto poučenia zúčastniť.

Osnova poučenia (najdôležitejšie body, ktoré musia byť na každej súťaži zopakované):

1. Zákaz mierenia šípmom a strelby na čokoľvek iné okrem terčov na trati súťaže a cvičnej strelnici.
2. Zákaz naťahovania luku mimo streleckej čiary na cvičnej strelnici, alebo streleckej pozície pri kolíku počas súťaže.
3. Zákaz naťahovania luku nedovoleným spôsobom zhora dolu.
4. Zákaz pohybu na trati súťaže v protismere v čase medzi signálom začiatku a signálom ukončenia súťaže.
5. Povinnosť riadiť sa pokynmi rozhodcov a vedúceho skupiny.

6. Zákaz požívania alkoholu, omamných a psychotropných látok platný pre všetkých účastníkov súťaže až do ukončenia streľby, povinnosť súťažiacich podrobiť sa na výzvu organizátora kontrole na prítomnosť alkoholu, omamných a psychotropných látok.
7. Zákaz fajčenia v celom priestore súťaže vrátane trate, mimo vyhradených miest:
 - a) s vyhradeným miestom pre fajčenie v blízkosti zhromaždišťa
 - b) s výnimkou vyhradených miest pre fajčenie na trati.Porušenie zákazu fajčenia mimo vyhradených miest sa trestá zápisom napomenutia alebo vylúčením zo súťaže.
8. Povinnosť upozorniť najbližšiu osobu z organizačného štábu alebo riaditeľa súťaže na cudzie osoby pohybujúce sa na trati súťaže.

6.4. Bezpečnostné opatrenia na cvičnej (tréningovej) strelnici

Opatrenia uvedené v tejto kapitole sa vzťahujú na cvičné strelnice v rámci súťaže v lukostreľbe, aj na tréningové strelnice v rámci iných športových podujatí, typicky tréningových sústredušení športovcov.

Na cvičnej strelnici môžu súťažiaci strieľať iba v čase, ktorý určí organizátor súťaže.

Organizátor je povinný zabezpečiť výkon služby veliteľa cvičnej strelnice, ktorý musí byť viditeľne označený. Veliteľ cvičnej strelnice otvára a uzatvára strelnicu. Môže byť otvorená iba v jeho prítomnosti.

Veliteľ cvičnej strelnice vydáva povel:

1. na začatie streľby (odporúča sa povel „streľba povolená“, alebo 2 zvukové signály)
2. na vystrelenie posledného šípu (odporúča sa povel „posledný šíp“)
3. na zastavenie streľby (odporúča sa povel „zastaviť streľbu“, alebo 3 zvukové signály)
4. na núdzové zastavenie streľby (odporúča sa povel „zastaviť streľbu“, alebo 5 zvukových signálov)
5. povoľujúce vstup do priestoru dopadu šíпов (odporúča sa povel „k terčom“) po tom, čo sa presvedčil, že nikto nemá založený šíp v luku.
6. ľubovoľné ďalšie povel a pokyny, ktoré si prevádzková situácia a bezpečnosť osôb na strelnici vyžaduje.

V prípade účasti zahraničných súťažiacich, veliteľ strelnice vydáva povel v jazykoch, ktorým súťažiaci rozumujú, alebo ich poučí o význame jednotlivých povelov vydávaných v slovenčine.

Veliteľ strelnice môže obmedziť počet súčasne strieľajúcich lukostrelcov na cvičnej strelnici a nariadiť streľbu vo viacerých, striedajúcich sa skupinách (vlnách).

7. Bezpečnosť pri výkone lukostreľby

Každý strelec pri výkone lukostreleckého športu je povinný

1. Strieľať z luku alebo kuše iba vtedy, ak jeho zdravotný stav nijako neznižuje jeho schopnosť bezpečne ovládať zbraň a udržiavať plné sústredenie sa na streľbu.

SLOVENSKÁ LUKOSTRELECKÁ ASOCIÁCIA 3D

2. Zdržať sa požívania alkoholu, omamných a psychotropných látok, vrátane liekov znižujúcich schopnosť sústrediť sa, v dostatočne dlhom predstihu pred streľbou tak, aby sa ich vplyv nemohol nijako prejavíť a ich prítomnosť v jeho tele nemohla byť zistená. Strelec, u ktorého organizátor súťaže, rozhodca, vedúci strelnice, tréner, či iná zodpovedná osoba zistí porušenie tohto príkazu, bude ihneď vykázaný zo strelnice či priestoru súťaže.
3. Používať iba bezchybnú a nepoškodenú zbraň (luk alebo kušu), takisto bezchybné a nepoškodené šípy. Pri použití poškodeného luku môže dôjsť počas výstrelu k jeho deštrukcii a nekontrolovanému vypusteniu šípu. Poškodený šíp môže spôsobiť vážne zranenie už samému lukostrelcovi pri deštrukcii pri vypúšťaní.
4. Používať zbraň a šípy zodpovedajúce jeho fyzickým danostiam a schopnostiam.
5. Používať oblečenie a obuv, ktoré pri streľbe a pohybe na strelnici či na trati súťaže poskytujú dostatočnú ochranu proti zraneniu. Pri súťažiach v 3D lukostreľbe má byť obuv uzatvorená.
6. Striktne dodržiavať povely a pokyny vedúceho streľby na strelnici.
7. Striktne dodržiavať povely a pokyny vedúceho skupiny počas súťaže.
8. Naťahovať luk výhradne smerom dolu, alebo smerom rovnobežným s terénom smerom k terču.
9. Strieľať výhradne na určené terče.
10. Strieľať výhradne z určenej streleckej pozície – na strelnici zo streleckej čiary, pri súťaži od určeného kolíka v zmysle pravidiel a súťažného poriadku SLA3D.
11. Nedotýkať sa iného strelca počas jeho zotrvávania na streleckej pozícii.
12. Nedotýkať sa luku, kuše a šípor iného lukostrelca bez jeho výslovného súhlasu.
13. V zóne dopadu šípor na strelnici aj na trati súťaže sa pohybovať iba krokom, nie behom. Mohlo by dôjsť k poraneniu šípmi zapichnutými v zemi v okolí terča.
14. Pri vyťahovaní šípor z terča sa presvedčiť, že nikto nestojí pred terčom za končekmi šípor, aby nedošlo k jeho poraneniu končekom pri vyťahovaní šípu.
15. Dodržiavať bezpečnú vzdialenosť za strelcom vyťahujúcim šípy z terča.
16. Ohlásiť vedúcemu streľby na strelnici, najbližšiemu rozhodcovi, alebo riaditeľovi súťaže pohyb neoprávnených osôb v priestore súťaže, alebo strelnice. V prípade že to nie je možné, upozorniť túto osobu na nebezpečenstvo a vyzvať k okamžitému opusteniu priestoru.
17. Pri zistení akútneho ohrozenia života, zdravia či majetku je strelec povinný ihneď zastaviť streľbu a hlasným volaním „ZASTAVIŤ STREĽBU!“ na to vyzvať aj ostatných strelcov. Následne privolať vedúceho streľby, rozhodcu, alebo trénera, ktorí nebezpečnú situáciu vyriešia.
18. Podrobiť sa kontrole na prítomnosť alkoholu, omamných a psychotropných látok vykonávanej organizátorom podujatia.

8. Kontrola dodržiavania bezpečnostnej smernice

SLA3D kontroluje dodržiavanie tejto smernice na podujatiach vo svojej pôsobnosti prostredníctvom osôb písomne poverených touto úlohou predsedníctvom (typicky je to technický delegát SLA 3D). Organizátor je povinný túto kontrolu umožniť, sprístupniť všetky priestory v ktorých podujatie prebieha, sprístupniť dokumenty a poskytnúť informácie, ktoré poverená osoba v súvislosti s výkonom kontroly požaduje.

Poverená osoba o výsledku kontroly spracúva protokol, ktorý poskytne predsedníctvu SLA3D a organizátorovi podujatia. Organizátor môže k správe do 7 dní zaslať e-mailom na adresu predsedníctva pripomienky k správe. Pokiaľ ich v tejto lehote nezašle, správa sa považuje za platnú.

9. Hlásenie mimoriadnych udalostí

Organizátor podujatia je povinný ihneď ohlásiť mimoriadnu udalosť, ktorá sa stala počas podujatia, pri ktorej došlo k ujme na zdraví alebo majetku

- a) osobe poverenej predsedníctvom kontrolou bezpečnosti na tomto podujatí. Ak nie je prítomný,
- b) prítomnému členovi predsedníctva SLA3D. Ak ani ten nie je prítomný,
- c) predsedovi SLA3D telefonicky. Ak nie je dostupný,
- d) ktorémukoľvek inému členovi predsedníctva SLA3D.

10. Sankcie

Za porušenie tejto smernice, hoci aj bez následkov spôsobujúcich ujmu na zdraví či majetku, môže predsedníctvo SLA 3D uložiť sankciu:

1. Organizátorovi lukostreleckého podujatia, ktorý je členským klubom SL 3D – zákaz organizovania lukostreleckých podujatí pod záštitou SLA 3D a v pôsobnosti SLA 3D (pozri Organizačná smernica, kapitola 6) na určené obdobie, alebo do odstránenia zistených nedostatkov.
2. Strelcovi, ktorý je členom SLA 3D – Porušenie tejto smernice je dôvodom na podanie návrhu na pozastavenie členstva v SLA 3D v súlade s článkom 4.3. stanov, alebo na podanie návrhu na vylúčenie člena zo SLA 3D v zmysle stanov, článok 4.4. Zánik členstva, písmeno b) rozhodnutím najvyššieho orgánu združenia, bod 1. konanie v rozpore so stanovami, s odvolávkou na na článok 4.6. Povinnosti členov, písmeno h) dodržiavať vnútorné smernice združenia, najmä v oblasti bezpečnosti.
3. Účastníkovi súťaže (okrem strelca) – vykázanie z priestoru súťaže a zákaz vstupu do priestoru súťaže na určené obdobie.

Uloženie sankcie musí byť schválené predsedníctvom a zapísané v zápise z jeho rokovania. O uložení sankcie predsedníctvo informuje sankcionovanú osobu e-mailom na adresu, ktorá je uvedená v registri členov SLA3D, prípadne, ak nejde o člena SLA3D, na adresu ktorá je predsedníctvu SLA3D známa. V prípade nečlena SLA3D nie je jeho vyrozumie povinné.

Organizátorom súťaží pod záštitou SLA 3D, ktorí porušia túto smernicu, predsedníctvo oznámi, že nad ich budúcimi podujatiami neprevezme SLA 3D záštitu počas obdobia, ktorého dĺžku predsedníctvo SLA 3D určí.

11. Schválenie

Táto smernica bola schválená predsedníctvom dňa 5.3.2020 a nadobúda účinnosť dňom 5. 3. 2020.

Peter Málek

Predseda Slovenskej lukostreleckej asociácie 3D

Dušan Francú

Člen predsedníctva, predseda organizačnej komisie